

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופט רונן פלג

ששון קרמה ת"ז 050833813

התובע

נגד

איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

הנתבעת

ב"כ התובע עו"ד גיא שחק
ב"כ הנתבעת עו"ד טל בר-משה

פסק דין

1. לפני תביעתו הכספית של התובע נגד הנתבעת לסך של 263,289 ₪, בעילה מכוח חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, בגין נזקי כלי הרכב שלו.
 2. התובע היה בעלים של רכב מסוג "טסלה" משנת ייצור 2022, אשר נשא את מספר הרישוי 26062703 (להלן: "הרכב"). הנתבעת ביטחה את הרכב בפוליסה לביטוח מקיף.
 3. בתאריך 24/9/23 הרכב ניזוק בתאונת דרכים בבית-שאן עת נהג בו התובע, שלטענתו סונוור, איבד שליטה והתנגש עם הרכב בעץ. כתוצאה מהתאונה הרכב ניזוק קשות והוכרז כאובדן מוחלט.
 4. התובע פנה אל הנתבעת, אשר דחתה את תביעתו לתשלום תגמולי ביטוח במכתב דחייה מהתאריך 14/12/23, שבו נכתב כך:
- 1" בבדיקת חברתנו עולה כי ברישיון הנהיגה שברשותך קיימת הגבלה לנהיגה ברכב עם תיבת הילוכים אוטומטית ודוושית מאיץ בצד שמאל. בעת בדיקתנו ולפי דבריך לא הותקנה ברכב דוושית מאיץ בצד שמאל בהתאם למגבלה. בהעדר התקנה זו קיים חשד כי קיים קשר סיבתי לאירוע כפי שדווח לחברתנו. לאור האמור לעיל אין כיסוי לאירוע שבנדון.
2. עליך לגשת למגרש השרידים תוך 14 יום ממועד מכתב זה לצורך לקיחת שרידי הרכב/ערכם הכספי במצבם הניזוק וכמקובל בשוק. א.א. קאר סנטר "...".

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

תמצית טענות הצדדים בכתבי הטענות

5. בכתב התביעה נטען כך :

א. התנאי ברישיון הנהיגה של התובע, כי על המאיץ להיות בצד שמאל של הבלם, לא רלוונטי לשאלת הכיסוי הביטוחי. זו הפרשנות הנכונה והראויה של חוזה הביטוח.

ב. לפי הפסיקה, רק הפרת תנאי או הגבלה בדרגת הרישיון, שעניינה סוג הרכב שהנהג נוהג בו, תגרום לפקיעת תוקפו של הביטוח. כלומר רק התייחסות ל- "ממדיו הפיזיים האינהרנטיים של הרכב אשר משליכים על דרגת הרישיון הנדרשת לצורך נהיגה בו לפי תקנות התעבורה", עלולה לגרום להיעדרו של כיסוי ביטוחי, בעוד שבמצב שבו ההגבלות לא אינהרנטיות לרכב עצמו, הביטוח יהיה בתוקף.

ג. אין קשר סיבתי בין התאונה ובין העובדה שדושת המאיץ לא מוקמה בצד שמאל של הבלם. התאונה לא התרחשה בגלל קושי בשליטה על הדושות.

ד. הנתבעת פעלה לפירוק הרכב ולמכירת שרידיו, ואף נטלה לרשותה את התמורה, ומכאן שהיא הכירה בקיומו של כיסוי ביטוחי על פי הפוליסה. בכל מקרה אחר, היה על הנתבעת להחזיר לתובע את שרידי הרכב מבלי שיפורק. לפיכך הנתבעת מנועה מלדחות את הכיסוי הביטוחי.

ה. בתאונה קלה יותר, שבה התובע היה מעורב מספר חודשים קודם לכן, הנתבעת הכירה בקיומו של הכיסוי הביטוחי, וגם מטעם זה היא מנועה מלדחות את הכיסוי.

ו. סך התביעה כולל את שווי הרכב 234,789 ₪, סך של 8,500 ₪ דמי החזר נסיעות וסך של 20,000 ₪ בגין עוגמת נפש.

6. בכתב ההגנה נטען כך :

א. בפוליסת הביטוח נקבע באופן מפורש, כי רשאי לנהוג ברכב המבוטח מי שברשותו רישיון נהיגה בר תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג הרכב המבוטח ובתנאים המפורטים במפרט.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

- 1 ב. בזמן התרחשות האירוע הנטען נהג ברכב המבוטח מי שאינו מורשה לכך, תוך
- 2 הפרה בוטה, מהותית ומשמעותית של הגבלה (מהותית) לנהיגה ברכב, שלפיה
- 3 ברכב חייבת להיות מותקנת דוושית מאיץ בצד שמאל.
- 4
- 5 ג. הדושה השמאלית מיועדת למי שרגלו הימנית אינה מתפקדת באופן המאפשר לו
- 6 להפעיל בצורה נוחה ובטוחה את דוושית הגז המקורית של הרכב. ההגבלה רשומה
- 7 ברישיון הנהיגה שלו ובפרק "היתרים עבור נהג" בשאלתת משרד הרישוי.
- 8
- 9 ד. מדובר הלכה למעשה בסוג רכב שונה, הן מבחינת מבנה הרכב והן מבחינת הממד
- 10 התפעולי של הנהיגה ברכב. המגבלה היא פיזית והפרתה מהווה סיכון בטיחותי
- 11 חמור, העולה על הפרת מגבלות, שייתכן שאין בהן כדי לאיין את תוקף רישיון
- 12 הנהיגה והכיסוי הביטוחי (עניינים טכניים יותר ופחות מהותיים).
- 13
- 14 ה. התובע הפנה לפסיקה שעסקה בנזקי גוף ובתכלית הסוציאלית של חוק הפלתי"ד,
- 15 להבדיל מנזקי רכוש. בענייננו, גם אם היה מדובר בתביעה לנזקי גוף, ספק אם ניתן
- 16 היה לקבוע שלא מדובר בהפרה מהותית.
- 17
- 18 ו. בכל הנוגע לאירוע התאונה הקודם, הנתבעת שומרת על זכותה להגיש תביעת
- 19 השבה של תגמולי הביטוח שכבר שולמו.
- 20
- 21 ז. הרכב הוכרז כאובדן מוחלט. במכתב הדחייה התובע הוזמן ליצור קשר עם מגרש
- 22 הרכב לצורך לקיחת השרידים או השווי הכספי שלהם.
- 23

אופן ניהול ההליך

- 24
- 25
- 26 7. במהלך קדם משפט, הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית ותיקי מוצגים. בדיון ההוכחות
- 27 נשמעו עדויות העדים הבאים:
- 28
- 29 א. עת/1 בנו של התובע מר יקותיאל קרמה.
- 30 ב. עת/2 התובע מר ששון קרמה.
- 31 ג. עת/1 נציג הנתבעת עו"ד רועי אליהו.
- 32
- 33 8. סיכומי ב"כ הצדדים הוגשו בכתב.
- 34
- 35

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

דיון והכרעה

פרק א' - ידיעת התובע בדבר ההגבלה

9. ברישיון הנהיגה של התובע, אשר היה בתוקף נכון ליום האירוע, נכתבו בין היתר ההגבלות הבאות (נספח 5 למוצגי הנתבעת):

"מוגבל לרכב בו המאיץ בצד שמאל של הבלם. מוגבל לרכב עם תיבת הילוכים אוטומטית".

10. התובע הצהיר, שככל הנראה הסיבה למגבלות היא תאונת דרכים אשר אירעה לפני יותר מ- 30 שנה, שבה הוא נפגע ברגלו. בעקבות התאונה הוא עבר תקופת שיקום, שלאחריה חזר לנהוג ולתפקד כרגיל. לדבריו, הוא לא היה מודע להגבלה ותמיד נהג על כלי רכב רגילים, אשר לא שונה בהם המיקום של דוושת המאיץ (ס' 9 לתצהירו).

11. התובע נחקר ממושכות על גרסתו זו. הוא שב והבהיר שלא היה מודע להגבלה, לא קרא את הכתוב ברישיון הנהיגה (עמ' 18, ש' 13-1; עמ' 19, ש' 29; עמ' 25, ש' 29 - עמ' 26, ש' 20; עמ' 30, ש' 25-37) וממילא מעולם לא נהג ברכב ששונה בו מיקום דוושת המאיץ (עמ' 31, ש' 9-1).

התאונה שבה הוא נפגע אירעה בשנת 1987, ובעקבותיה הוא נבדק בוועדות רפואיות ונקבעו לו אחוזי נכות בביטוח הלאומי. התובע טען שהוא לא עבר ועדה רפואית מטעם משרד התחבורה ושאלין לו את המסמכים הרפואיים מאותה תקופה (עמ' 24, ש' 33 - עמ' 25, ש' 28). הוא טופל בבית חולים, נקבעו לו אחוזי נכות, ולאחר שיקום הוא חזר לנהוג בכלי רכב אוטומטיים (עמ' 32, ש' 3-10; עמ' 32, ש' 24-25).

לדבריו, הוא גם לא היה מודע להגבלה של חובת נהיגה ברכב אוטומטי בלבד, אך ממילא לא נהג בכלי רכב עם תיבת הילוכים ידנית. בעדותו הוא אמר תחילה שיש לו קושי והוא לא יכול להחליף הילוכים עם גיר רגיל, ובהמשך חזר בו והבהיר שהרגל שנפגעה היא רגל ימין ולא שמאל, המשמשת לחיצה על דוושת הגיר (עמ' 20, ש' 15-1; עמ' 20, ש' 33 - עמ' 31, ש' 10; עמ' 21, ש' 31-32; עמ' 31, ש' 11-22; עמ' 31, ש' 31-38).

12. בנו של התובע, מר יקותיאל קרמה, היה מעורב בתהליך כריתת חוזה הביטוח וגם בהתנהלות מול הנתבעת לאחר התאונה (ס' 2 לתצהירו). לפי עדותו, אביו נהג כל השנים על כלי רכב רגילים, ללא שינוי במבנה הדוושות, ובלי שום קושי או בעיה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

1 האב ובנו לא היו מודעים להגבלה והופתעו מתשובת חברת הביטוח (ס' 4 לתצהירו ; עמ' 4,
2 ש' 1-3 ; עמ' 4, ש' 9-14 ; עמ' 4, ש' 37 - עמ' 5, ש' 2 ; עמ' 5, ש' 11-23 ; עמ' 6, ש' 29-32).
3
4 13. לא ניתן להסיק עובדתית, שהתובע לא ידע כלל על ההגבלה שהוטלה עליו, לנהוג רק בכלי
5 רכב שעברו שינוי של מיקום דוושט המאיץ. ההגבלה עמדה בתוקף עשרות שנים, ותמיד
6 נכתבה ברישיון הנהיגה שלו. אפשר שהוא לא התייחס אליה מעולם ואפשר שהיא נשכחה
7 ממנו. מכל מקום, ההגבלה עמדה בתוקף נכון ליום התאונה, והוא היה מחויב בה לכל דבר
8 ועניין.

פרק ב' - האם יש להגבלה קשר סיבתי לקרות התאונה ?

ב'1 - הנתבעת מוגבלת לטענותיה במכתב הדחייה

14. במכתב הדחייה, שהנתבעת שלחה אל התובע, היא לא התייחסה להגבלה כאל כזו המאיינת
15 את הכיסוי הביטוחי מעצם הפרתה, אלא במישור של הקשר הסיבתי בין ההפרה ובין קרות
16 התאונה (ההדגשה לא במקור):

18 "בבדיקת חברתנו עולה כי ברישיון הנהיגה שברשותך קיימת הגבלה לנהיגה ברכב עם
19 תיבת הילוכים אוטומטית ודוושט מאיץ בצד שמאל. בעת בדיקתנו ולפי דבריך לא הותקנה
20 ברכב דוושט מאיץ בצד שמאל בהתאם למגבלה. בהעדר התקנה זו קיים חשד כי קיים
21 קשר סיבתי לאירוע כפי שדווח לחברתנו. לאור האמור לעיל אין כיסוי לאירוע שבנדון".

23 15. כידוע, הנתבעת מחויבת ומוגבלת בטענותיה במכתב הדחייה שנשלח אל המבוטח. מקום
24 שבו היא עצמה התייחסה אל ההגבלה במשקפיים של קשר סיבתי, היא אינה יכולה להעלות
25 בהליך המשפטי את הטענה שמדובר בהפרה השוללת את הכיסוי הביטוחי, גם אם אין קשר
26 סיבתי בינה ובין קרות האירוע.

ב'2 - לא הוכח קשר סיבתי בין ההגבלה ובין קרות האירוע

30 16. התובע העיד בדבר אופן קרות האירוע בסעיף 4 לתצהירו כדלקמן:

32 "איבדתי את השליטה ברכב כאשר אור פנסי רכב שהגיע ממול סנוור אותי ותוך כדי עיקול
33 בכביש, התנגשתי עם הרכב בעץ שבצד הכביש, כאשר נסעתי בעיר מגוריי - בית שאן".

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

17. התובע לא נחקר כלל באשר לאופן קרות התאונה. כאשר הוא טען בעדותו לפניי שההגבלה לא הפריעה לו וניסה להעיד על אופן קרות התאונה, הוא נקטע על ידי ב"כ הנתבעת (עמ' 24, ש' 10-1).

18. המסקנה היא, שגרסת התובע לא הופרכה והיא מתקבלת. מאחר שהגורם לתאונה היה סנוור הנהג, אין קשר סיבתי בין הפרת ההגבלה ברישיון הנהיגה ביחס למיקום דושת המאיץ ובין קרות התאונה.

ב'3 - ההגבלה הוסרה לאחר התאונה

19. התובע העיד, שאם הוא היה יודע על מגבלת מיקום הדושה ברישיון הנהיגה, הוא היה פועל ומטפל בהסרתה (עמ' 23, ש' 38-32; עמ' 26, ש' 35-32). בנו יקותיאל העיד באופן דומה (עמ' 7, ש' 15-7).

20. לאחר שהכיסוי הביטוחי נדחה, התובע נבדק לבקשתו על ידי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים, שהחליט להסיר את ההגבלה. בהמשך לכך הוא עבר מבחן נהיגה וקיבל רישיון חדש ללא ההגבלה (עמ' 22, ש' 25-2; עמ' 27, ש' 13-9). התובע צירף לתצהירו את רישיון הנהיגה העדכני שלו, הכולל הגבלה לרכב אוטומטי בלבד (נספח 5 לתצהיר התובע; עמ' 22, ש' 39-28).

21. מובן שההגבלה הוסרה בדיעבד ולאחר קרות התאונה. עם זאת, עצם ההסרה מעיד על כך שהלכה למעשה, מצבו הרפואי של התובע בעת התאונה לא חייב את ההגבלה. עובדה זו מחזקת את המסקנה, שלא היה קשר סיבתי בין ההגבלה הרשומה ברישיון הנהיגה ובין קרות התאונה.

ב'4 - סיכום

22. הנתבעת דחתה את תביעת התובע לתשלום תגמולי הביטוח בטענה, שיש חשד לכך שקיים קשר סיבתי בין הפרת תנאי ההגבלה ברישיון הנהיגה ובין קרות התאונה.

23. לא זו בלבד, שהנתבעת לא הוכיחה את הקשר הסיבתי, אלא שהוכח כי הוא לא התקיים בנסיבות העניין. גרסת התובע לכך שהתאונה אירעה כתוצאה מסנוור התקבלה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

24. למעלה מהנדרש, לאחר האירוע התובע נבדק על ידי מכון רפואי מטעם משרד התחבורה, וההגבלה הוסרה מרישיון הנהיגה שלו. עובדה זו מלמדת על כך, שבעת התאונה התובע לא סבל ממגבלה רפואית, שהצדיקה את ההגבלה שהייתה רשומה ברישיון הנהיגה שלו.
25. די במסקנות אלו כדי להורות על קבלת התביעה.

פרק ג' - האם הפרת ההגבלה ברישיון הנהיגה שוללת את הכיסוי הביטוחי ?

26. נוכח המסקנה בפרק ב' דלעיל, הלכה למעשה מתייתר הדיון בשאלה שבכותרת, שכאמור לא נטענה על ידי הנתבעת במכתב הדחייה. מבלי לפגוע באמור, נוכח העובדה שהנושא עלה בהרחבה בטענות ובסיכומי הצדדים, פסק הדין ידון להלן גם בו.
27. טענת הנתבעת היא, שההגבלה ברישיון משנה את מבנה הרכב שהתובע היה רשאי לנהוג בו ואת אופן התפעול שלו. לפי הנתבעת, מאחר שעסקינן במאפיין פיזי, הפרת ההגבלה מהווה סיכון בטיחותי חמור במיוחד, באופן העולה על הגבלות אפשריות אחרות, שייתכן שאין בהפרתן כדי לאיין את תוקף רישיון הנהיגה ואת הכיסוי הביטוחי (ס' ד' לסיכומי הנתבעת). הנתבעת מבקשת להבחין בין הגבלות נהיגה טכניות ומנהליות ובין כאלו שהן מהותיות ובטיחותיות ביחס לפעולת הנהיגה (ס' ו' ו-ט' לסיכומי הנתבעת).
- לא מצאתי בסיכומי הנתבעת דוגמאות להגבלות אפשריות ברישיון הנהיגה, שאין בהן כדי לשלול את הכיסוי הביטוחי, לעומת כאלו שכן ישללו אותו. דוגמה אפשרית היא ההגבלה השכיחה, המחייבת להרכיב משקפיים או עדשות ראייה בעת הנהיגה. לכאורה, לפי הנתבעת, גם נהיגה ללא משקפיים היא הגבלה שהפרתה תשלול את הכיסוי הביטוחי.
- להבנתי, בתחילתו של טיעון זה הנתבעת ניסתה לחמוק משאלת הקשר הסיבתי, אך בסופו היא נאלצה לחזור אליו. רק אם הפרת הגבלה בטיחותית ברישיון הנהיגה גורמת לקרות התאונה, יש בסיס לטעון להסרת הכיסוי הביטוחי.
- טענת הנתבעת היא, שכל הפרה של הגבלה בריאותית ברישיון הנהיגה, שוללת מיידית את הכיסוי הביטוחי לנזקי הרכוש בתאונה. משמע, גם אם הרכב של התובע היה נפגע מאחור, באחריותו המלאה של נהג רכב צד ג', עצם העובדה שהתובע הפר את ההגבלה ברישיון הנהיגה ונהג ברכב שלא שונה בו מיקום דוושת המאיץ, הייתה שוללת ממנו את תגמולי הביטוח מהנתבעת. אותה התוצאה הייתה מתקבלת, לפי הטעון של הנתבעת, גם ביחס לנהג שבעת הפגיעה מאחור לא הרכיב משקפי ראייה, בניגוד להגבלה ברישיון הנהיגה.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

28. הטיעון הנ"ל מאפשר למבטחת "לחסוך" את תגמולי הביטוח שהיה עליה לשלם, מחמת הגבלה ברישיון הנהיגה, שאינה קשורה כלל לאופן שבו נגרם הנזק.

29. ב"כ התובע הפנה בסיכומיו לפסיקת בית המשפט העליון בעניין דנ"א 10017/02 קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ואח' נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ ואח', פ"ד נח(5) 639. במסגרת אותו הליך אוחד הדיון בשני מקרים, שבהם נשלל הפיצוי לנפגעי גוף בתאונות דרכים מחמת הוראותיו של ס' 37(3) לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, הדן ב- "מי שנהג ברכב כשאין לו רישיון לנהוג בו". במקרה הראשון הנהג הפר את חובתו לנהוג ברכב שבו מותקן הגה כוח ובמקרה השני הנהג הסיע יותר נוסעים מהמספר המותר לו לפי רישיונו. בית המשפט העליון קבע כך:

"... סעיף 37(3) לחוק יחול רק על הפרת תנאי או הגבלה בדרגת הרישיון שעניינה סוג הרכב שהנהג נוהג בו. במונח 'סוג הרכב' כוונתי להגבלות או לתנאים המתייחסים לממדיו הפיזיים האינהרנטיים של הרכב אשר משליכים על דרגת הרישיון הנדרשת לצורך נהיגה בו לפי תקנות התעבורה" (פסקה 20 לפסק הדין).

30. ב"כ הנתבעת טען לפניי, שהפסיקה הנ"ל רלוונטית למסגרת של חוק הפלת"ד, שבבסיסו תכלית סוציאלית, אשר אינה רלוונטית לנזקי רכוש. טענה זו אין בידי לקבל. אכן, פסק הדין של בית המשפט העליון התייחס גם לתכלית הסוציאלית של חוק הפלת"ד, אך נימוקיו חרגו מתכלית זו והתייחסו גם לעניינים נוספים: שאלת הקשר הסיבתי בין הפרת ההגבלה ובין קרות התאונה (פסקה 21(ב) לפסק הדין); יצירת כללי מבחן חדשים וברורים (פסקה 21(ג) לפסק הדין); יישום אחיד ושיטתי (פסקה 21(ד) לפסק הדין).

31. להבנתי, ראוי כי המבחן שנקבע בפסיקה שעסקה בחבות הביטוחית בגין נזקי גוף בתאונות דרכים, יחול גם ביחס לחבות הביטוחית בגין נזקי הרכוש שנגרמו באותו אירוע תאונתי.

32. בנסיבותיו של המקרה שלפניי, מאחר שההגבלה ברישיון הנהיגה לא עסקה בסוג הרכב, כמשמעות המונח בפסיקת בית המשפט העליון דלעיל, אין בהפרתה כדי לשלול אוטומטית את הכיסוי הביטוחי.

פרק ד' - התנהלות הנתבעת לאחר אירוע התאונה

33. אין מחלוקת כי לאחר התאונה הנתבעת טיפלה בגרירת הרכב אל מגרש הרכב של חברת "א.א. קאר סנטר". במכתב הדחייה של הכיסוי הביטוחי, התובע הופנה אל מגרש הרכב לצורך "לקיחת שרידי הרכב / ערכם הכספיים".

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

34. התובע ובנו קבלו בתצהיריהם על כך, שהנתבעת לקחה את הרכב לרשותה, העבירה אותו
על שמה ומכרה את שרידיו (ס' 5 לתצהירו של יקותיאל קרמה; ס' 7 לתצהירו של התובע).
לראיות התובע צורפה הקלטת שיחה עם מי שנטען שהיא נציגת מגרש הרכב, שמסרה כי
חברת הביטוח היא זו שהורתה על פירוק הרכב. הנציגה לא זומנה למתן עדות, כך שדבריה
הנשמעים בהקלטה הם בבחינת עדות שמיעה בלתי קבילה.
- עם זאת, בנו של התובע העיד שהוא וגיסו פנו אל מגרש הרכב ונענו שהרכב פורק בתאריך
13/11/23, כחודש ימים לפני שנערך מכתב הדחייה מהתאריך 14/12/23 (עמ' 11, ש' 27-38).
הנתבעת לא הציגה נתונים אחרים.
35. בעדותו לפני התובע חזר על טענתו שהוא לא נשאל, לא נתן את אישורו לפירוק הרכב ולא
קיבל הודעה על כך מהנתבעת (עמ' 27, ש' 17-22 ו- 33-38).
36. בנו של התובע, מר יקותיאל קרמה, נשאל מדוע הוא לא פנה אל מגרש הרכב כדי לקבל את
שווי השרידים. בתשובתו הוא טען שלא היה עליו לפנות אל המגרש ושבמקרה שבו
המבטחת לא מכירה בכיסוי הביטוחי, עליה להחזיר למבוטח את שרידי הרכב או לכל
הפחות להעביר לחשבונו את שווי השרידים (עמ' 11, ש' 13-23).
- לטענתו, שרידי הרכב היו בעלי ערך רב יותר מהסך הנטען של 24,000 ₪, שכן הרכב נפגע
רק בסוללה הממוקמת בחזית, בעוד שכל יתר החלקים נותרו במצב חדש ותקין, כך שניתן
היה למכור אותם כחלקי חילוף תמורת סך של 100,000 ₪, לפי הצעה שהתקבלה בעל פה
ממוסך בחיפה. להבנתו שוויו של כל גלגל של רכב מסוג זה הוא 12,000 ₪, ולכך יש להוסיף
את שוויין של 4 דלתות ושל חלקים רבים נוספים (עמ' 11, ש' 27-38; עמ' 12, ש' 5-36; עמ'
15, ש' 18-23; עמ' 16, ש' 2-30).
37. מסקנתי היא שאכן נפל פגם של ממש בהתנהלותה של הנתבעת. הנתבעת טיפלה בהעברת
שרידיו של הרכב אל מגרש רכב, הקשור עמה בהתקשרות חוזית כזו או אחרת, אשר לא
הוצגה לפניי. העברת הרכב למגרש לא יוצרת התקשרות בין המבוטח ובין המגרש, ומכאן
שהנתבעת היא זו הנושאת באחריות לגורל השרידים עד לתשלום תגמולי הביטוח, שאז
עוברת אליה הבעלות בשרידים. בהקשר זה צדק בנו של התובע בתשובתו לשאלות ב"כ
הנתבעת, כי אין לו טענות כלפי מגרש הרכב, אלא כלפי הנתבעת (עמ' 13, ש' 11-17).
- כל עוד הנתבעת לא משלמת את תגמולי הביטוח, עליה לוודא כי הרכב לא יפורק. לימים,
כאשר הנתבעת החליטה לדחות את הכיסוי הביטוחי, היה עליה להציע למבוטח התובע
אחת משתי אפשרויות: נטילת השרידים לחזקתו או מכירתם למגרש הרכב.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

בנסיבות העניין, הנתבעת שיגרה את מכתב הדחייה לאחר שהרכב כבר פורק, ובכך היא פגעה בזכויות הבעלות של המבוטח ובאפשרות הנתונה לו לקבל לרשותו את שרידי הרכב ולעשות בהם כרצונו.

38. אם תוצאתו של פסק דין זה הייתה דחייה של התביעה ושל הכיסוי הביטוחי, התובע היה זכאי בהחלט לקבל את נזקיו כתוצאה מהתנהלות הנתבעת ומפירוק הרכב. התובע לא הוכיח את הנזק הנטען, שכן הטענה כי שווי השרידים היה גבוה מהסך של 24,000 ₪ נטענה בעל פה, ולא נתמכה בחוות דעת שמאית או בהצעות מחיר של מוסך חלפים. בנו של התובע נשאל על כך והודה שהוא לא קיבל הצעה בכתב (עמ' 15, ש' 1-15).

פרק ה' - סך תגמולי הביטוח

39. בחוות דעת השמאי עווד אניס (ממשרד השמאים יוסי שניידרמן), שהופנתה אל הנתבעת, הוערך שווי הרכב בסך של 225,810 ₪.

40. התובע זכאי בנוסף, לפי תנאי הפוליסה, לדמי החזר נסיעות יומיים בסך של 85 ₪ במכפלה של 21 ימים, כתחליף לזכאות לרכב חלופי (עמ' 6-7 למפרט הפוליסה; עדות נציג הנתבעת בעמ' 46, ש' 28-38), ובסה"כ 1,785 ₪.

41. לא מצאתי שיש מקום לקבל בנסיבות העניין את דרישות התובע לחיוב הנתבעת בריבית מיוחדת ובפיצוי עבור עגמת נפש.

פרק ו' - עניינים נוספים

42. במסגרת הדיון בהליך זה, הצדדים העלו מספר טענות נוספות, שלא היה בהן כדי לשנות את התוצאה הסופית.

43. כך למשל עניינה של תאונה קודמת קלה יותר, שהנתבעת בחנה, הכירה בכיסוי הביטוחי בגינה ושילמה לתובע את עלויות תיקון הרכב (ס' 15 ונספח 7 לתצהיר התובע). איני מקבל את הטענה, שההכרה בכיסוי הביטוחי בגין התאונה הקודמת חייבה את הנתבעת להכיר בו גם בתאונה הנוספת נושא התביעה שלפניי. הנתבעת זכאית לבחון את הכיסוי הביטוחי בגין כל אירוע בנפרד, ואם היה נקבע כי יש בסיס לדחיית הכיסוי הביטוחי, לא מן הנמנע כי היא הייתה זכאית לתבוע מהתובע את החזר תגמולי הביטוח ששולמו בעבר.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

44. כך גם לעניין טענת התובע, שאם הוא היה נשאל לגבי רישיון הנהיגה, בין בעת עריכת הביטוח ובין בבירור שנערך לאחר התאונה הראשונה, המחלוקת כולה הייתה נמנעת מראש (עמ' 33, ש' 4-10; עמ' 33, ש' 22-34). איני מוצא כי מוטלת חובה על מבטחת לבדוק מראש מהן ההגבלות ברישיון הנהיגה של המבוטח והאם הוא עומד בהן.

סיכום

45. הנתבעת ביטחה את כלי הרכב של התובע בפוליסה לביטוח מקיף. הרכב נפגע בתאונה מהתאריך 24/9/23 והוכרז כאובדן מוחלט. לאחר התאונה, הנתבעת גררה את הרכב למגרש רכב מטעמה, ובהמשך הודיעה על דחיית הכיסוי הביטוחי.

46. ברישיון הנהיגה של התובע, אשר היה בתוקף נכון ליום האירוע, נכתבו בין היתר ההגבלות הבאות:

"מוגבל לרכב בו המאיץ בצד שמאל של הבלם. מוגבל לרכב עם תיבת הילוכים אוטומטית".

ההגבלות עמדו בתוקף משך עשרות שנים, והתובע היה מחויב בהן לכל דבר ועניין. עם זאת, ברכב המבוטח לא נעשה שינוי של מיקום דוושת המאיץ, כך שאחת ההגבלות הופרה.

47. במכתב הדחייה, שהנתבעת שלחה אל התובע, היא לא התייחסה להגבלה ברישיון כאל כזו המאיינת את הכיסוי הביטוחי מעצם הפרתה, אלא במישור של קשר סיבתי בין ההפרה ובין קרות התאונה. הנתבעת לא יכולה לחרוג מטענותיה במכתב הדחייה. לפיכך, היא לא יכולה להעלות בהליך המשפטי את הטענה שמדובר בהפרה השוללת את הכיסוי הביטוחי, גם אם אין קשר סיבתי בינה ובין קרות האירוע.

48. גרסת התובע כי התאונה נגרמה כתוצאה מכך שהוא סונוור, לא הופרכה והתקבלה. מכאן, שלא נמצא קשר סיבתי בין הפרת ההגבלה ברישיון הנהיגה ביחס למיקום דוושת המאיץ ובין קרות התאונה.

49. למעלה מן הנדרש, ובהתאם לפסיקה, מאחר שההגבלה ברישיון הנהיגה של התובע לא עסקה בסוג הרכב, אין בהפרתה כדי לשלול אוטומטית את הכיסוי הביטוחי.

50. התוצאה היא שדינה של תביעת התובע נגד הנתבעת להתקבל.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"א 9888-01-24 קרמה נ' איי.די.איי. (ביטוח ישיר) חברה לביטוח בע"מ

- 1 על הנתבעת לשלם לתובע את הסכומים הבאים: 51.
- 2
- 3 א. תגמולי ביטוח בגין אובדן הרכב בסך של 225,810 ₪, בצירוף ריבית שקלית מיום
- 4 התאונה 24/9/23 ועד ליום מתן פסק הדין. מסך זה יש להפחית את סכומי
- 5 ההשתתפות עצמית ודמי הכינון לפי תנאי הפוליסה.
- 6
- 7 ב. דמי החזר נסיעות (לפי תנאי הפוליסה) בסך של 1,785 ₪, בצירוף ריבית שקלית
- 8 מהתאריך 5/10/23 (אמצע תקופת הפיצוי) ועד ליום מתן פסק הדין.
- 9
- 10 ג. המחצית הראשונה של אגרת התביעה בסך של 3,291 ₪, בצירוף ריבית שקלית
- 11 מיום התשלום 4/1/24 ועד ליום מתן פסק הדין.
- 12
- 13 ד. המחצית השנייה של אגרת התביעה בסך של 3,457 ₪, בצירוף ריבית שקלית מיום
- 14 התשלום 19/11/25 ועד ליום מתן פסק הדין.
- 15
- 16 ה. שכר בטלתו של העד מטעם התובע מר יקותיאל קרמה בסך של 350 ₪.
- 17
- 18 ו. שכ"ט עו"ד בשיעור של 15% מסך תגמולי הביטוח (תוצאת ס' א' ו- ב' דלעיל)
- 19 בצירוף מע"מ.
- 20
- 21 52. הנתבעת זכאית לקבלת שווי השרידים ממגרש הרכב.
- 22
- 23 53. סכומי פסק הדין ישולמו תוך 30 יום מהיום, כפוף לכל דין (שעבודים וכדומה).
- 24
- 25
- 26 ניתן היום, כ"ד תשרי תשפ"ז, 05 אוקטובר 2026, בהעדר הצדדים.

רונן פלג, שופט